

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore Januar - Mart 2021. godine^(p)

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar - mart 2021. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 532,3 miliona eura, što ukazuje na pad od 14,7% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 94,4 miliona eura, a **uvoz** 437,9 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 6,6%, a uvoz manji za 18,2%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 21,6% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 16,6%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva** (sektor 3), u iznosu od 31,9 miliona eura (koji čine: Električna energija - 30,0 mil. eura, Kameni uglj, koks i briketi - 1,5 mil.eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 98,9 miliona eura (koji čine: Drumska vozila - 28,0 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji - 23,8 mil.eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (27,8 mil. eura), Slovenija (8,7 mil. eura) i Bosna i Hercegovina (8,2 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (88,8 mil. eura), Kina (48,1 mil. eura) i Njemačka (47,9 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

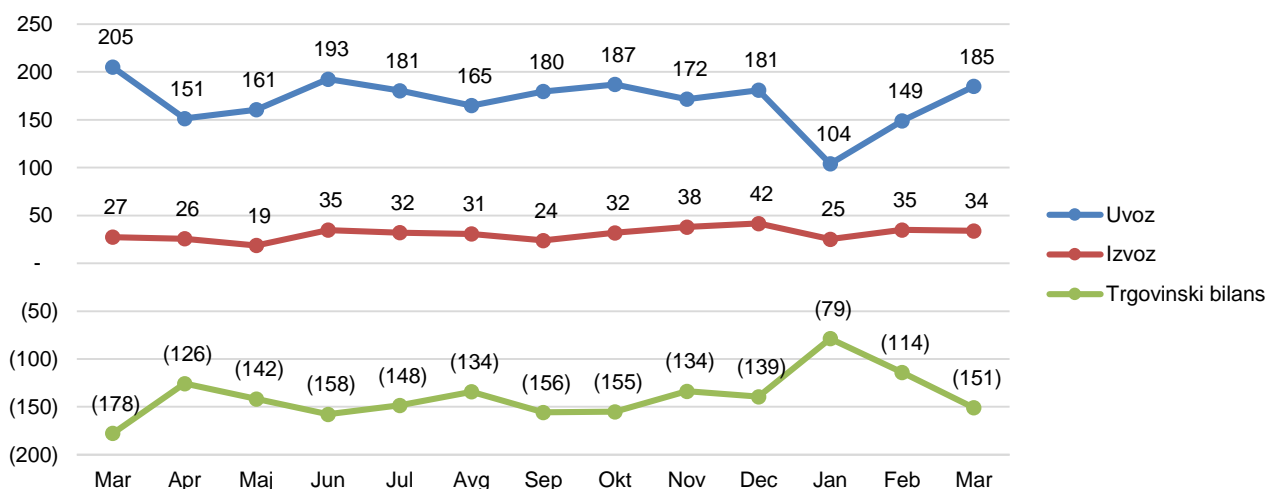

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2020				
Januar	138 807	31 233	170 040	-107 574
Februar	191 250	29 939	221 189	-161 310
Mart	205 152	27 419	232 571	-177 733
April	151 434	25 693	177 127	-125 740
Maj	160 531	18 792	179 323	-141 739
Jun	192 536	34 786	227 322	-157 749
Jul	180 507	32 113	212 620	-148 395
Avgust	164 878	30 739	195 618	-134 139
Septembar	179 620	23 838	203 458	-155 782
Oktoibar	186 945	32 064	219 010	-154 881
Novembar	172 008	37 893	209 901	-134 115
Decembar	181 502	41 618	223 119	-139 884
2021				
Januar	103 640	25 318	128 958	-78 322
Februar	148 967	34 901	183 868	-114 066
Mart	185 333	34 195	219 527	-151 138

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Mar 2020		Jan-Mar 2021		Jan-Mar 2020		Jan-Mar 2021		Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2021
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100,0	535 209	100,0	437 940	100,0	88 591	100,0	94 414	-446 618	-343 526
Evropa	82,8	442 987	80,7	353 371	90,1	79 797	95,3	89 982	-363 191	-263 388
EU-27	46,4	248 109	43,8	191 875	45,5	40 333	39,9	37 635	-207 777	-154 239
CEFTA²	27,6	147 591	28,6	125 457	37,2	32 985	45,5	42 912	-114 606	-82 545
Afrika	0,4	2 291	0,3	1 189	0,8	667	0,4	347	-1 625	-842
Azija	14,7	78 484	16,2	71 116	8,7	7 747	2,9	2 741	-70 737	-68 375
Amerika	2,1	11 268	2,8	12 177	0,4	375	1,4	1 314	-10 893	-10 863
Okeanija	0,0	178	0,0	87	0,0	5	0,0	29	-173	-58
SAD	0,9	4 997	1,4	6 053	0,4	344	0,9	837	-4 653	-5 216
Kina	9,1	48 833	11,0	48 114	7,7	6 809	0,5	433	-42 024	-47 681
Rusija	0,3	1 582	0,4	1 852	0,3	224	0,3	312	-1 358	-1 539
Švajcarska	1,4	7 593	1,7	7 521	2,3	2 054	4,5	4 276	-5 540	-3 245
Japan	1,0	5 270	0,8	3 517	0,1	85	0,1	47	-5 184	-3 470
Turska	5,9	31 684	4,7	20 760	2,2	1 935	4,6	4 380	-29 749	-16 380
Brazil	0,4	1 987	0,5	2 189	0,0	0	0,0	11	-1 986	-2 178
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,8	4 441	0,9	3 994	1,1	949	0,4	371	-3 493	-3 624

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2021	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2021	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2021
SVIJET	535 209	437 940	88 591	94 414	-446 618	-343 526
EU-27⁴	248 109	191 875	40 333	37 635	-207 777	-154 239
Austrija	7 134	5 497	428	289	-6 706	-5 208
Belgija	6 458	3 519	172	192	-6 285	-3 327
Bugarska	3 185	2 207	147	195	-3 038	-2 011
Češka	8 221	4 825	6 324	5 103	-1 897	278
Danska	1 762	1 335	404	606	-1 358	-729
Estonija	90	73	0	19	-90	-54
Finska	639	355	0	0	-638	-355
Francuska	15 504	9 099	17	188	-15 487	-8 911
Grčka	27 018	16 006	1 704	2 791	-25 313	-13 214
Holandija	14 821	11 118	385	403	-14 436	-10 715
Irska	1 479	1 139	5	7	-1 474	-1 132
Italija	30 240	25 701	1 049	3 602	-29 191	-22 099
Kipar	82	41	18	43	-64	2
Letonija	217	155	0	0	-217	-155
Litvanija	247	181	45	0	-202	-181
Luksemburg	202	69	31	45	-171	-24
Mađarska	5 937	4 158	8 828	5 680	2 891	1 522
Malta	3	2	169	117	165	115
Njemačka	51 206	47 926	3 718	4 268	-47 488	-43 658
Poljska	9 328	8 684	2 947	3 030	-6 382	-5 654
Portugalija	832	547	0	3	-832	-544
Hrvatska	29 247	24 839	640	614	-28 606	-24 226
Rumunija	5 693	4 635	172	52	-5 521	-4 582
Slovačka	1 712	1 452	0	212	-1 712	-1 240
Slovenija	10 869	7 393	11 996	8 657	1 127	1 264
Španija	13 245	7 540	360	1 018	-12 885	-6 522
Švedska	2 738	3 377	771	501	-1 967	-2 877
CEFTA	147 591	125 457	32 985	42 912	-114 606	-82 545
Albanija	9 106	8 015	2 544	2 883	-6 561	-5 133
Bosna i Hercegovina	33 215	21 706	4 616	8 207	-28 600	-13 500
Moldavija	53	47	0	0	-53	-47
Sjeverna Makedonija	7 204	5 823	1 086	846	-6 118	-4 977
Srbija	96 695	88 800	20 151	27 811	-76 544	-60 989
Kosovo	1 318	1 065	4 588	3 166	3 271	2 101
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	139 509	120 609	15 273	13 867	-124 235	-106 742

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

⁴ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2021	Jan-Mar 2021 Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2021	Jan-Mar 2021 Jan-Mar 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	535 209	437 940	81,8	88 591	94 414	106,6
0 Hrana i žive životinje	106 004	91 255	86,1	5 229	5 053	96,6
00 Žive životinje	6 641	6 608	99,5	13	21	163,4
01 Meso i prerada mesa	27 057	19 675	72,7	3 245	3 126	96,3
02 Mliječni proizvodi i jaja	11 554	9 302	80,5	20	16	79,6
03 Ribe i prerađevine od ribe	2 756	2 593	94,1	5	49	300 ¹
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	15 753	13 465	85,5	96	96	100,4
05 Povrće i voće	17 046	14 527	85,2	867	892	102,9
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	2 690	2 308	85,8	25	20	78,4
07 Kafa, čaj, kakao i začini	7 522	7 390	98,2	498	492	98,8
08 Stočna hrana (sem žita u zrmu)	4 663	5 527	118,5	440	296	67,2
09 Razni proizvodi za ishranu	10 324	9 860	95,5	19	44	232,9
1 Piće i duvan	14 155	12 096	85,5	2 994	3 247	108,4
11 Pića	11 578	8 601	74,3	2 261	1 730	76,5
12 Duvan i proizvodi od duvana	2 578	3 495	135,6	733	1 517	207,1
2 Sirove materije, sem goriva	10 395	4 963	47,7	19 771	17 600	89,0
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	571	445	77,8
22 Uljano sjeme i plodovi	531	589	110,8	4	11	300 ¹
23 Sirovi kaučuk	32	10	31,3	0	0	99,8
24 Pluta i drvo	1 506	810	53,8	5 568	4 531	81,4
25 Celuloza i otpaci od hartije	22	12	53,6	154	238	154,3
26 Tekstilana vlakna i otpaci	46	71	152,5	2	8	300 ¹
27 Sirova đubriva i minerali	937	753	80,4	272	276	101,3
28 Mineralne rude i otpaci metala	4 997	302	6,0	13 038	11 885	91,2
29 Životinjske i biljne sirove materije	2 324	2 417	104,0	160	206	128,4
3 Mineralna goriva i maziva	44 389	31 063	70,0	22 184	31 863	143,6
32 Kameni ugalj, koks i briketi	241	308	127,8	1 290	1 499	116,2
33 Nafta i naftni derivati	33 625	23 816	70,8	2 781	380	13,7
34 Gas, prirodni i industrijski	2 272	2 094	92,2	0	0	0,0
35 Električna enegrija	8 250	4 845	58,7	18 113	29 985	165,5
4 Životinjska i biljna ulja i masti	3 206	3 241	101,1	95	161	169,7
41 Životinjska ulja i masti	155	183	118,4	63	104	165,9
42 Čvrste biljne masti i ulja	3 033	3 049	100,5	28	32	112,7
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	19	9	45,1	4	24	300 ¹
5 Hemijski proizvodi	66 966	64 642	96,5	4 532	6 932	153,0
51 Organski hemijski proizvodi	313	338	107,9	10	12	124,8
52 Neorganski hemijski proizvodi	894	1 051	117,5	182	515	282,3
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	6 201	5 377	86,7	17	3	19,8
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	32 057	30 862	96,3	3 082	5 373	174,3
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	11 878	10 546	88,8	581	494	85,1
56 Đubriva (osim sirovih)	1 220	1 240	101,7	3	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	1 037	782	75,4	22	31	139,4
58 Plastične mase u ostalim oblicima	7 118	6 416	90,1	318	304	95,5
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	6 248	8 029	128,5	318	201	63,1

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2021	Jan-Mar 2021 Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2021	Jan-Mar 2021 Jan-Mar 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	93 045	70 845	76,1	21 316	17 894	83,9
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	34	72	213,0	0	0	0,0
62 Proizvodi od kaučuka	4 539	3 912	86,2	5	20	300 ¹
63 Proizvodi od plute i drveta	6 998	4 889	69,9	351	331	94,5
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	7 811	6 968	89,2	179	142	79,2
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	4 218	4 427	104,9	25	61	241,6
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	26 242	17 542	66,8	496	571	115,0
67 Gvožđe i čelik	14 982	12 144	81,1	2 787	2 994	107,4
68 Obojeni metali	4 810	3 498	72,7	16 722	13 089	78,3
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	23 411	17 392	74,3	752	688	91,4
7 Mašine i transportni uređaji	121 582	98 918	81,4	9 808	7 975	81,3
71 Pogonske mašine i uređaji	2 972	1 409	47,4	140	100	70,9
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	14 718	9 774	66,4	551	1 676	300 ¹
73 Mašine za obradu metala	509	962	188,9	69	146	211,8
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	17 261	14 626	84,7	2 824	2 699	95,6
75 Kancelarijske mašine i za AOP	5 159	5 469	106,0	123	115	93,2
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	16 093	14 153	87,9	1 054	804	76,2
77 Električne mašine, aparati i uređaji	25 992	23 833	91,7	792	969	122,3
78 Drumska vozila	37 263	28 039	75,2	3 961	1 050	26,5
79 Ostala transportna sredstva i opreme	1 616	653	40,4	294	418	142,1
8 Razni gotovi proizvodi	75 454	60 865	80,7	2 663	3 689	138,5
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	8 436	3 018	35,8	87	120	138,2
82 Namještaj i djelovi	11 936	8 673	72,7	360	389	108,0
83 Predmeti za putovanja	1 965	1 427	72,6	27	40	152,3
84 Odjeća	17 167	15 600	90,9	327	548	167,4
85 Obuća	10 210	8 808	86,3	108	90	83,4
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	5 759	4 543	78,9	362	212	58,6
88 Fotoaparati, časovnici	1 361	1 159	85,1	27	39	143,7
89 Razni gotovi proizvodi	18 620	17 638	94,7	1 365	2 250	164,9
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	13	52	300¹	0	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁶

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2021	Jan-Mar 2021 Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2021	Jan-Mar 2021 Jan-Mar 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	535 209	437 940	81,8	88 591	94 414	106,6
I Žive životinje i životinjski proizvodi	40 996	32 218	78,6	2 125	2 126	100,0
II Povrće	25 697	22 073	85,9	1 045	1 018	97,4
III Životinjske ili biljne masti, ulja i voskovi	3 600	3 606	100,2	32	56	177,4
IV Pripremljena hrana, pića, duvan	55 970	51 766	92,5	5 280	5 478	103,8
V Mineralni proizvodi	53 550	37 564	70,1	31 987	36 144	113,0
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	64 538	58 175	90,1	4 197	6 600	157,3
VII Plastika, guma i proizvodi od gume	20 967	19 359	92,3	614	782	127,4
VIII Sirove kože, koža i krzno	2 734	1 687	61,7	618	498	80,6
IX Drvo, proizvodi od drveta, korpe, drveni ugalj, pluta	8 554	5 776	67,5	5 919	4 862	82,1
X Materijali i proizvodi papirne industrije	8 222	7 353	89,4	935	942	100,7
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	19 818	19 094	96,3	333	598	179,8
XII Obuća, kape i modni dodaci	10 813	9 301	86,0	110	98	89,0
XIII Proizvodi od kamena, gipsa, keramički proizvodi, stakleni proizvodi	18 589	12 375	66,6	503	572	113,8
XIV Biseri, drago kamenje i metali, kovanice	1 845	473	25,7	4	39	300 ¹
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	43 456	33 536	77,2	23 771	24 633	103,6
XVI Mašine i mehanički uređaji, električna oprema	82 049	68 899	84,0	5 758	6 389	111,0
XVII Vozila i prateća transportna oprema	39 617	29 242	73,8	4 304	1 637	38,0
XVIII Optički, medicinski i mjerni instrumenti, satovi	8 399	7 604	90,5	404	341	84,5
XIX Oružje i municija	626	297	47,5	92	850	300 ¹
XX Razni proizvodi	25 140	17 506	69,6	554	743	134,2
XXI Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	27	38	143,2	7	8	109,7

¹ Obračunati indeks veći je od 300

⁶ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatorne ekonomske politike, kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, statistike nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre– grupu, četiri cifre– podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Tatjana POPOVIĆ

contact@monstat.org
